

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 56. ANULU XII.

Sabiu, in 1931 Iuliu 1864.

Telegrafulu  se de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann 8 fl.  ra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia  ra cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua  ra cu 5 1/2 cr. s. pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Diet'a transsilvana.

Siedint'a din 26 Iuniu (8 Iuliu.)

(Caus'a urbariala: lupte seri se.)

(Continuare si capetu din nr. premergatoriu.)

Alessandru Bohatielu ia la cernere — f rte stricta si f rte dr pta — asseratele lui Koronka. Combate mai ant iu parerea aceea, ca cestiunea pusa la ordine aru fi simpla si chiara, si document za. ca e tocmai dincontra. Apoi ia la desbatere asserutul lui Koronka, ca proprietatea de pamentu p na acum a fostu a natiunei magiare, si acum s'aru impartasi de ea si nemagiarii. C tu pentru colonicatura (mosiele iobagesci), Istori'a ne spune, ca Ungurii au venitu in Tranni'a c  poporu liberu si au datu m n'a cu Românii iar că cu poporu liberu. De unde dar la 1848 d'abi  a sut'a parte de Magiari liberi, ear 99 p rti, Magiari si Rom ni, iobagi său curialisti? De acolo, ca iobagi'a s'a facutu cu'ncetulu prin aceea, ca regii donau pre militarii sei cu nobilime, nobilimea er  impreunata cu diregatorii f ra plata si numai cu on rarie, in loculu căror'a apoi s'au introdusu c te o di de lucru, claca, banii etc., p nacandu in 1848 jugulu acest'a devenise nesuferitu. — Cumca mosiele iobagiloru au fostu proprietatea loru, se vede in sa respicatu din acordulu dela Capoln'a facutu intre nobili si iobagi la anulu 1432, precum si din acea impregiurare, ca preste colonicatura totdeun'a a dispusu statulu, ear nu domnii pamentesci. —

Mai departe rest rna essertulu lui Koronka, ca lipsindu din dieta Magiarii si Secuii, fostii proprietari, legile aduse in dieta n'aru av  valóre. Acest'a nu sta, déca intielege Kor. prin natiunea mag. pre cea din uniunea celoru 3 natiuni, pentruca acolo nu e vorb'a de „natio hungarica,” ci de „natio nobilium.” Dar nu sta nici pentru aceea, c ci déca dietele dinainte de 48, in cari iobagii nu erau reprezentati de locu, aveau valóre, cu c tu mai vertosu va av  acest'a, unde suntu reprezentate nu numai t te natiunit t le, ci si t te clasele. — Asemenea combate asserutul lui Koronka, ca n'aru fi dreptu, a aduce legi in favórea curialistiloru din comitate si a dileriloru din Secuime, a celoru de pe „eredit tile secuiesci,” cari s'aru fi asiediatu pe acele pamenturi, ca sa scape de greut ti. Curialistii din comitate, dice oratorulu, parte mare suntu locuitori pe p rti intregit re ale un e i mosii iobagesci. Tatalu d. e. avendu mosia mare, au asiediatu pe o parte din ea unu fiuu, pe alt'a pre altulu, asi  incátu ei tustrei locuiau totu pe un'a colonicatura; in sa domnii pamentesci au facutu din acesti locuitori curialisti, pentru că se p ta lu  dela ei dile etc. Acest'a o ilustra cu unu esemplu f rte evident, unde unu colonu ded  altui'a locu pe mosi'a sea, pentru carea d  104 dile pe anu, ear nobilulu facă pre noulu colonu, a-i d , dile deosebite, asi  incátu in locu de 104 capet  208 dile, si candu a venitu despagubirea, atunci pentru lucrulu colonulu vechiu lu  600 f., ear pre celu nou lu-botez  curialistu, lu-scóse din casutia si-lu facă proletariu. Si acest'a o facă S z e c h e n y i a l u A r d   l u l u i , dar ce voru fi facutu ceialalti?! „Mi pare reu, Dloru! incheia oratorulu, ca am fostu silitu a atinge acest'a c rda preadelicata; dupa ce in sa s'au crediutu obligatu d. Regalistu Koronka in interesulu natiuniloru magiare si secuie ale inson , si f ra nici o crutiare a p rtii cei mai apasate; travestandu intempl rile, m'amu silitu si eu in datoratu, in interesulu adevेरului, a premite aceste putine riflessiuni, spre a dovedi tocm'a in interesulu prestimatelor natiuni magiara si secuia, (si a potiori fit denominatio) mi-a tramisu inaltulu regimu si mi-au datu d. Dr. Ratiu proiectele de lege despre acestu obiectu, cari se afla astadi la ordinea dilei. —

Sum convinsu Domniloru din ad nculu sufletulu, ca regulandu acest'a cestiune, ce sta la ordinea dilei, vomu

vindec  o rana seculara, vomu indreptá o neindrept tre seculara, vomu eliberă si acea parte a Secuiloru de sclavia, ai căroru strabuni au sangeratu in seria de mai multi seculi spre aperarea cuibului seu: Terrae Seculorum, si pentru aperarea patriei, vomu emancip  o parte mare a fratiloru magiari, ai căroru strabuni au intratu liberi in acest'a patria a Rom niloru, cari asemenea au fostu liberi si ai căroru strabuni cu strabunii Secuiloru si Magiariloru de astadi dimpreuna au aperatu neintreruptu acest'a patria, si cari nu au fostu nici odata necredintiosi c tra aceia, si cari toti numai prin vitrigimea tempului s'au facutu mai tardiu sclavi in stravechiulu loru pamentu, sa scutimu d-loru pre remasitiile prebraviloru Secui de necessitatea de a-si parasi vechiulu seu cuibu si a lu  lumea in capu c  respata pentru s ngele versatu prin mosi si strabuni in aperarea patriei! sa stergemu, d-loru! si cea mai mica remasitia din nedreptatea temporiloru! Sa delatur m, d-loru! si remasiti'a neginei, care face imparechiare chiaru si intre fratii de acelasi s nge, intre fratii, cari cand-va au fostu deopotriva! Sum convinsu, d-loru, ca prin acest'a mai folositoriu servitiu vomu face si acelora frati, carii nu se afla aicea, dec tu prin pomenirea de „aranyos mente” si facendu „haza vagy h zi tolvajok”, pre aceia, cari nu se afla de fatia. — In fine dice d. reg. Koroka, ca a regulă astadi si a hotari in acest'a intrebare preadelicata in nefiinti'a de fatia a Magiariloru si Secuiloru, aru semen  a „comunismu.” La acest'a asseritiune amu de a-i reflectă, ca intrebarea de fatia nu e intrebare natiunala, ci e intrebare intre classe si classe. In diet'a de fatia suntu reprezentate t te clasele mai bine dec tu in ori care alta dieta, apoi dupace s'au aretatu mai insusu genes'a dileriloru din Secuime si din comitate, de va pot  numi d. reg. Koronka comunismu desrobirea cu despagubire a curialistiloru si a dileriloru din Secuime si din comitate, ce terminu vomu pot  află spre numirea acelei fapte, prin carea s'au facutu cu fortia dileri Secuii, Magiarii si Românii cei liberi?! Assigurezu pre d. reg. Koronka, ca se va feri acest'a dieta a comite at t'a comunismu in acestu obiectu, c tu a comisu si cea mai liberala dieta dinainte de 1848., neluandu afara nici diet'a din 1791., care 'n art. 30 numai ex incidenti cu unu periodu, care nici n'au venitu la desbatere, nici s'au tinutu de obiectulu, despre care sună acelu articulu, voiesce a statori unu principiu p na atunci inca nicaria disu, si inca in favórea aducatoriloru acelei legi, nefiindu prin nimenea reprezentata acea parte de a cărei pele se hotari.—deci e de parere, ca sa se ia la desbatere indata operatulu comisiunei, ear dupa finerea acelu'i'a sa se ia la pertractare patent'a urbariala insasi spre revisiune. —

P u s c a r i u in cuventu intreruptu adeseori de ilaritate si Bravo-uri, apera pre Românii incontr'a asertului referint. Schnell, c  candu ei la venirea Magiariloru aru fi fostu unu bietu poporu de pastori, aretandu din Anonymus si din Keza, ca Românii pe atunci au avutu organisatiuni si capi natiunali. Dar si pastorii pe atunci erau o classa avuta si respectata, pre care nu trebuie sa-si intipuiasca referintele c  pre vacarii si porcarii de adi din Cisnadia (Inlaritate), ci dupacum suntu pastori si astadi in Resnari, Salisce, Sacele, cari pre multi cetatieni din Sabiu i-aru pot  bagă in buzunariu (Ilaritate generala; Bravo! in centru). Apoi trecandu la originea iobogiei, acea o desfasiura totu că A. Bohatielu, asserendu, ca iobagi'a n'a fostu subjugare natiunala, ci o referintia contractuala. Caci cautandu la originea nobililoru magiari, vomu află p te, ca cea mai mare parte au fostu Rom ni. (Asi  e! so ist's!) Apoi combate pretensiunea lui Koronka, c  candu nobilii magiari aru fi adusu o jertfa prin stergerea iobagiei, la 1848. ceea ce nu e adeverat; căci nu nobilii magiari, ci spiritulu

tempului a stersu iobagi'a. Cumca desfiintarea iobagiei n'avemu a o multiami nobililoru magiari, se vede de acolo, ca tocma; acesti nobili au facutu cu unu anu mai 'nainte (la a 1847.) urbariulu acel'a, care a fostu unu scandalu pentru intrég'a Europa civilisata. Dar afara de aceea nobilimea a capetatu despagubire cu miliónele, la carea trebuie sa contribuie tota tiér'a cine scie câte sute de ani: a m schimbati iobagimea unoru omenicu iobagimea tierei, intregi. (Asiae! So ist's!) Dar' afara de despagubire au mai remasu proprietatiloru regalele; apoi pe dreptu pe nedreptu ei au trasu la sine pasiunile, padurile si muntii, cari patent'a urbariala le-au impartitu intre ambe pârtile. Dar in fine la stergerea iobagiei au contribuitu si acea natiune, carea au sciutu sustiné in tiéra libertatea cetatienésca. (Bravo! in centru.) La cuventulu lui Koronka despre mantea de aur, densulu néga ca aceea aru fi fostu de aur, dar s'a rescumperatu cu aur. In fine dice, ca nu e de lipsa, cá sa asceptámu cu desbaterea obiectului pâna candu va veni aristocratia magiara in dieta; cáci d. Koronka au aperatu pre aristocratii magiari mai bine decum s'aru fi aperatu ei insisi, si cáci nu crede, ca altulu afara de Koronka aru fi avutu curagiulu si fruntea de a numi pre dílerii loru „hoti privilegiati ai tierei“ (Ilaritate). Repetescse propunerea sea.

Dr. Ratiu se alatura la parerea lui C. Schmidt si Puscariu, adaugendu numai ca pentru de a manifestá diet'a pretiulu celu mare, ce-lu pune pe acésta propunere, sa se defiga comitetului tempu de 15 dile, in care sa gate operatulu seu.

Ref. Schnell escusa asertele sele si recomanda de nou propunerea comitetului. Propunerea d. Dr. Ratiu e spriginita.

La observarea Referintelui, ca presidele comitetului nu e aci, respunde presedintele, ca in scurtu tempu va veni.

Branu de Lemény spriginescse pre Schmidt si Puscariu; ear lui Koronka dupa cele ce au disu Bohatielu si Puscariu, are a-i adauge numai atât'a, ca dupa regulamentul dietalu, diet'a acést'a nu e compusa dupa natiunalitati si dupa clase, ci dupa cercuri, comitate si districte; va sa dica, comitatele unde siedu proprietarii cei mari, suntu reprezentate aici; acesti reprezentanti in sa representéza totu poporulu. —

Gavriilu Manu propune 8 in locu de 14 dile; cáci referintele a disu, ca proiectele s'aru poté despartu in dieta. Pres. crede, ca nu suntu prémultu 15 dile, cu carea G. Manu se multiamescse.

Lazaru cá reprezentantele regimului e de parere, ca pentru desfacerea celoru doue proiecte nu suntu de lipsa 15 dile, ba nici 8, ci acést'a sa se lase la voi'a comitetului.

Venindu la votare, se priimescse propunerea lui C. Schmidt combinata cu a lui Dr. Ratiu.

Apoi se dá locu Br. Bedeus, spre a-si motiva propunerea privitoare la imputnarea tempului militiei. —

Presedintele aduce la cunoscinti'a casei, ca in comitetulu pentru fondulu de desdaunare in loculu lui Maager s'au alesu Schuler—Libloy.

Schnell propune, a se intregi comitetulu seu, ceea ce in sa, lipsindu numai doi membrii, nu se afla a fi de lipsa; dar de va cere importantia lucrului a se immulti membrii, presedintele promite ca se va face in siedinti'a urmatore.

Cu care siedinti'a se 'ncehia la 1³/₄ ore.

Siedinti'a din 30 Iuniu (12 Iuliu.) 1864.

(Respunsu la interpellatiune.)

Dupa cetirea protocolului in limb'a romana si verificarea lui, Presedintele provóca diet'a a salutá pre Comissariulu regescu dietalu, Conte de Crenneville, care in sér'a trecuta s'a re'torsu din caletoria sea. Se priimescse. —

Apoi se citeescse respunsulu la doue interpellatiuni ale lui Budacker si consotii. La cea d'antáiu: ca guberniulu reg. nu va intari, cá pentru drumurile transsilvane sa nu se introduca vámi, si cá pe unde s'au introdusu, sa se stérge? Guberniulu respunde, ca i-a venitu dela regimu insarcinare, in urm'a cárei'a densulu a si facutu o prémilita rogare, cá pentru drumurile transsilvane sa nu se introduca vámi. La a dóu'a interpellatiune din 18 Sept. 1863. 1) ca guvernulu dá-va socotéla dietei despre fondulu tierei pe 1862 si 1863? 2) ca substerne-va dietei bugetulu pe anulu 1864, si cere-va aprobarea constitutiunala a cártii contributiunei? 3) ca facutu-s'au dispositiuni, cá fondurile si fundatiunile, ce se afla inca in administratiunea estor-felu de diregatorii, ce nu suntu responsabile dietei, sa se ia dela ele, si déca nu s'au facutu, pentru ce nu s'au facutu?— respunde guberniulu reg.: 1) ca atâtu despre fondulu tierei, asiá numitulu fondu de concurentia alu tierei, câtu s' despre celelalte fonduri, nu numai pe anulu

acést'a, ci si pe venitoriu se va dá dietei socotéla, precum si despre scopulu, marimea si intrebuintarea lor; 2) ca preliminările pentru fondulu tierei si pentru fondulu dessarcinării pamentului, pentru periodulu din 1 Novembre 1864. s'au si predatu dietei spre pertractare constitutiunala, ear pe anulu 1865 se va predá câtu mai curendu; 3) ca fondurile si fundatiunile se intrebuintéza de cassia generala a c. r. transsilvana, control'a asup'a loru o pórtá esactoratulu regiu transsilvanu, si administrarea loru compete guberniulu regiu si nu altui oficiu, ce n'aru fi respundiatoriu dietei, de aceea Guberniulu n'au aflu de lipsa a face vre-o schimbare in privinti'a acést'a, cu atât'a mai vertosu, cáci acést'a aru gramadi numai tiér'a cu chieluieci nóue.

Dupa aceste siedinti'a se incheia, si membrii dietei, condusi de presedintele Groisz se infatísiéza la Esc. Sea Gubernatoriulu si Comissariulu regescu dietalu, Conte de Crenneville, spre a-lu salutá si bineventá.

Siedinti'a din 1/13 Iuliu 1864.

(Lucruri curente.)

Dupa cetirea protocolului in limb'a magiara, Filtsch se plange, ca in cabinetulu de cietire lipsescu diuarele, Presedintele promite a luá masurile pe lipsa. Apoi provóca comitetele pentru impartirea politica a Transsilvaniei, pentru organizatiunea administrării politice si a judecatorieloru de prim'a instantia, a se aduná dupa amédi la 5 óre la siedintia.

Deputatulu Pantiu cere concediu pe 5 septamáni. I se dá.

Muresianu aterne o petitiune a comunei. Rodn'a, pentru de a fi reprezentata in diet'a tierei prin unu deputatulu propriu. Petitiunea, dupa o scurta desbatere, la propunerea lui Muresianu sa predá comitetului pentru preconsultarea legi electorale.

Gubernialu r. respunde la interpellatiunea lui Wittstock si consotii, aratandu spre ce se intrebuintéza fondulu bileteloru pentru venatu.

Presedintele provóca pre Refert. Klein, a citi representatiunea pentru a trei'a propositiune regésca, cu carea sa sá substerna articululu de lege pentru sanctiunarea si publicarea articulelor de lege in Transsilvania. Branu de Lemény propune ase trimite câte unu esemplariu autenticu, subscrisu de Mai. Sea nu numai la Cancelaria aulica, la r. Guverniu, la Monastirea Colosmanostorului si la Capitulu din Balgaradu, dupa datin'a de pâna acumu, ci si la fiecare municipiu. Br. Fridenfels si Alduleanu combat parerea lui Branu, carea apoi nici ca se priimescse. Asemenea se reiepta si propunerea lui Negrutiu: a se trimite câte unu esemplaru si Episcopiloru. In fine dupa o mica corectura stilistica, facuta de Bolog'a, se priimescse si representatiunea cátra Mai. Sea si comitiv'a catra Comissariulu reg. dietalu. Presedintele propune spre desbatere dorinti'a lui Schnell: de a se immulti numerulu membriloru comitetului urbarialu, care propunere, dupa ce vorbesce Dr. de Trauschenfels in contr'a ei, nu se priimescse. Apoi se dá spre citire representatiunea si comitiv'a pentru schimbarea paragrafului 75 din legea electorala, cari ambe se priimescu fara schimbári. In fine pres. provóca pre comitetulu pentru propunerile lui Obert si Baron Bedeus (scurtarea tempului de militatu), a se constitui; ear pre comitetele celelalte a lucrá barbatescse, cá sa aiba diet'a propositiuni.

Alegeri nóue pentru dieta.

Sabiiu in 17/29 Iuliu 1864. Inaltulu gubernu regiu transsilvanu in urm'a decisiunei din 25 Iuliu 1864 nr. 22,342 se adresséza cátra alegatorii deputatiloru dietali, si facendu-i atenti pe de o parte la obiectele cele préimportante, ce se pertractéza si se voru pertractá in diet'a presinte transsilvana, de alta parte la datorintiele loru pentru aperarea drepturiloru si interesseloru tierei, ale natiunalitati si ale individulu, precum si la sántele drepturi ale pré'naltulu Domnitoriu, i provóca acum a trei'a óra a pasi la alegerea de ablegati dietali, despre cari voru scí cu securitate, ca voru intrá in dieta si voru representá drepturile comitentiloru sei. Inaltulu Guberniu la capetulu provocárei sele face respundiatori pentr urmárele acestoru alegeri pre toti acei'a, cari prin opiniunea si prin esemplulu loru au vre-o putere asup'a poporulu. —

Traducendu limbagiulu oficiosu din acésta proclamatiune in limbagiulu de tóte dítele, aceea cuprinde provocarea, cá Magiaro-Secuii, abtinuti pâ'n'acumu, sa intre si ei in dieta. Intrarea acést'a intr'adeveru aru fi de doritu pentru o solutiune multiamitóre a intrebáriloru celoru grele, ce stau la ordinea dílei; cáci de si Magiaro-Secuii, neluandu parte la lucrárele dietei, n'au potutu împedecá rót'a evenimin-

telor politico-sociale în patri'a noastră, carea a trecut durându preste protestele lor publice și private, și de și ei, după parerea noastră, n'au stricatu nimeni mai mult decât siesi; totuși s'a cunoscutu și s'a simțitu în cătu-va lipsirea lor, totuși o împaciuire duratăre și perfectă în țiera se pôte acceptă numai dela concursulu tuturor fiiloru ei. De aceea de și ne pădimu a fi optimisti și a luă totu ce suna dreptu auru curatu, și de și prevedemu multe și grele lupte pe aren'a parlamentara din Sabiiu: totuși credemu, ca prin activitate încordată, prin resignatiune de pretensiuni exagerate, prin cumpetare întieptă și prin sinceritate împrumutată va succede dietei presinte, a pune seu celu puțin a demarcă temelile zidirei celei noue, ce va avé sa încapa în spatiele sele pre toti Transsilvanii. De aceea dorimu, că provocarea în. Guberniu sa afle resunetulu doritu. —

Sabiiu în 17/29 Iuliu. (Felurite.) Foile vienese ne spunu, ca Esc. Sea Comandantele Generalu în Transilvania, Maresialul locoteninte Coatele Montenuovo se va radica la rangul de principe.

Adunarea generala a Asociatiunei la Hatiaгу, în valulu luptelor politice, nu va desceptă acelu interesu, ce l'arui merit'a tocmai acesta adunare — carea antai'a date după în fiintierea multu doritei Asociatiuni comitetulu si-va dá séma despre activitatea sea în acestu trieniu, și după statute se va alge comitetulu celu nou. Noi din partene ne-amu îngrijitu, că sa dămu cititoriloru nostri referate complete despre cele ce se voru face și se voru vorbi. — Siedintiele dietale — nu potemu sci ca pentru Assoc. seu și din alte cause, s'au temporisatu pe 8 zile. —

Varietăți și noutăți de di.

(O demintire.) Din Brasiovu ni se scrie în 13 Iuliu. În nr. „Gazetei Transsilvaniei“ fu publicatu cumca Domnisiorele din Brasiovu aru fi dedicatu o poesia subscrisa de I. C. D. Domnei Fani Tardinî și chorului teatralu. —

Domnisiorele prindindu de veste și dederă urmatorea demintire, pe carea in sa D. Redactoru alu susnumitului diariu nu o priimi:

„Nimicu de noi fără de noi.“

Multu onorate Domnule Redactoru! După cum însciintiasi și Domni'a T'a în numerulu trecutulu alu stimatulu-Ti diariu, aru fi dedicatu Domnisiorele române de aici Domnei Fani Tardinî și chorului teatralu!!! o poesia, subscrisa de chimerulu I. C. D. —

Domnule Redactoru! Domnisiorele din Brasiovu, desși stiméza pe Domni'a Fani Tardinî, — și acést'a au doveditu-o prin fapta-le —, totuși nu potu a nu deminti cu tota energi'a ca poesia esita de sub tipariu și subsemnata cu literile susu atinse, s'aru fi facutu cu scirea lor. Domniile lor resping fapta acést'a cu atātu mai tare, încātu numitul poetastru fără nume nunumai ca nu a fostu impoternicitu de Domnisiorele din Brasiovu la asiă numit'a poesia, dar Domnisiorele nici chiaru nu-lu cunoscă cine-e, și unui necunoscutu de siguru nu-i voru incredint'a unu lucru, prin care densele, și déca ar vrutu sa-lu facă, trebuiau sa-si facă onóre înainte publiculu. — Poesia esita in sa nu e demna nici de scopulu, care și l'a propusu, nici de personele în a căroru nume si-a arogatu de a esî.

În fine sa sci Domnule Redactoru, ca nu e datina la Domnisiorele din Brasiovu a dá astfelu de dechiaratiuni la choruri teatralu, chiaru și candu le stiméza. —

Domnisiorele din Brasiovu privescu deci dara poetulicior'a acést'a în numele lor, s'au de o necunoscare a buncuvinție din partea autorulu — pentruca că necunoscutu trebnie sa ne garanteze celu puțin cu subscrierea numelui seu — s'au de o arogantia obraznica — pentruca trebni să ne ceara învoire la începerea lucrulu, și încuviințierea poesiei gat'a. —

Domnisoarele Te rōga dara sa dai locu acestor renduri în numerulu urmatoriu, în întielesulu acel'a, ca făimosulu poetastru fara de nume, sau sa demintiasca prin „G. T.“ a fi facuta acia poesia în urm'a unei imputerniciri din partea noastră sau sa nūmiasca pe acele Domnisiore romane din Brasiovu de la care au primitu imputernicirea, și care i-au încuviințiatu poesia; iara stimat'a redactiune sa si demintiasca scirea din gazeta Transsilvaniei atingatōre de obiectulu acest'a. Unu teneru.

Principatele române unite.

Un'a din causele principale, ce ocupa de presinte atentiunea țierei, suntu bugetele, cari parte voru trebui fixate prin decrete domnesci, parte se voru substerne nouei Camere, ce se va conchiamă pe bas'a legii cei noue electorale. Bugețulu ministeriului de cultu a esitu de sub tipariu și s'a pre-

datu publicității. În acel'a după, Dembovit'a vedemu figuranđu, între altele, urmatorele propusetiuni:

1, o noua episcopie și unu nou seminaru la Ismailu, în acésta parte parasita a Romaniei; 2, câte unu procuroru civilu la tōte consistoriele Eparhiale din țiera; 3, consistoriele din Iasi și Bucuresci puse pepiciorulu tribunaleloru în personalulu lor. 4, desființierea a mai multor schituri și schituleție și transmutarea acestor calugari și calugaritie în schituri mari; 5, clădiri la aceste schituri mari, și sume pentru transportulu monahilor. 6, pentru formarea unu spitalu la monastirea Varateculu. 7, pentru desvoltarea chimiturulu Sierbanu Voda. 8, clădirea Cosiei, Tismaniei, Sinaiei, Sinagovului, Curtea de Argesiu, St. Stefanu din Bucuresci, monastirea Némțiu; clădirea unu gimnasiu în Bucuresci, Caldarusani, Cernic'a, Sarindarulu. 9, înființierea a 172 proistosii. 10, o facultate de teologia la Bucuresci, alt'a de artele frumoșe. 11, completari de gimnasiu și creatiunea din nou. 12, egalizarea numerulu claselor, profesorilor și apunamentelor în ambele provincii ale Romaniei. 13, o miia de scoli de sate din nou în Moldov'a. 14, o scōla pentru catolicii din Moldov'a, o scōla de surori de caritate. 15, optzeci și trei inspectori de plasi ai scōleloru, 16, de judetie, doi inspectori generali. 16, pentru adunarea și tiparirea documentelor istorice. 17, două diuare, unulu pentru învetiamentulu publicu, altulu pentru istori'a țierei. 18, premii literarie autoriloru cari se voru distinge prin opere însemnate. 19, unu revisor clericu pe la episcopii și mitropoli. 20, coruri vocale. 21, veniturile Marcutei luate pe sém'a Statulu. 22, adausu de scoli primarie. 23, înmulțirea bursieriloru în cele trei scoli normale Iasi, Bucuresci și Craiov'a, 23 adausu de bursiere primarie. 24, scōla normala superiōra. 25, trei clase la seminariulu din Bucuresci. 26, scōla româna în Macedoni'a. 27, bursieri la universitătiele din Bucuresci și Iasi, 28, ajutōre scolariloru saraci și silitori. 29, unu îngrijitoru la Parisu asup'r'a copiiloru români.

Diariulu „Românulu“ care în ceste din urma se siliă însusi a provocă suspendarea sea, s'a suspendatu prin decretu principescu, și societatea, ce-lu sustine, s'a desființiatu. În loculu lui esî indata „Libertatea.“ —

Prospectu politicu.

Pecandu cele trei staturi beligerante Austro-Prussi'a și Dani'a tramitu reprezentantii sei la Vienn'a, că sa consulte asup'r'a unei păci definitive, pe atunci în Schleswig se aprinde altu focu. În urm'a unei simple batai între soldati hanoverani și soldati prusi, principele Carol, comordantele supremu prusu aruncă în fortarēt'a Rensburg, 6000 feciori, dinaintea căru'a Hanoveranii și Sacsonesii se retragu din cetate, protestandu încontr'a acestei violente. Acum începe a clocoti în Germani'a de ura a sup'r'a Prusiei, carea calca în picioru auctoritatea bund-ului, era la bund citimu ca se formara 2 parti din cari un'a doresce a pasi bund-ulu indata încontr'a Prusiei, pecandu ceealalta cēca mai nainte o alianția cu Austri'a. Germanii credu ca Prussi'a în adinsu a începutu secatur'a acést'a, pentru de a avé pretextu, că sa puna mân'a pe Schleswig. — Cātu pentru pace, se dice, ca cele 2 poteri aliate s'aru fi iovoitu în puctele principale, dintre cari unulu e, ca Prussi'a platesce Austriei spesele resboialui și Schleswig-ulu — lutiine ocupatu, pânăcandu va inapoiă Prusiei spesele ei, cam 20 millione taleri prussesci.

Imperatululu Napoleonu lucra pe sub mâna la o alianția între Franci'a, Eugliter'a și staturile germane mediore pentru casulu candu s'aru adeveri vestile despre restituierea vechiei legaturi („sântei alianție“) între Austri'a, Prussi'a și Russi'a. — Ministrulu Drouin de Lhuys se radica la rangul de comite.

În parlamentulu englesu declara ministrulu de esterne, ca acordele din urma ale Romaniei cu In. Pōrta suntu recunoscute de tōte poterile garante.

Se vorbesce despre o intalnire între Napoleonu și regele Prusiei în Baden, carea in sa fatia cu evenimentele mai noue nu credemu ca se va realisa. —

Publicarea

sumeloru încurse la fondulu Asociatiunei transsilvanice de pretempulu siedintiei Comitetulu Asociatiunei tiente în 7 Iuliu c. n. a. c. până la 5 Iuliu a. c.

1) Prin P. Archimandritu și Colectoru alu Asociatiunei, Ioanne Popasu s'a administratu la fondulu Asociatiunei, că tacse de membru ord. pre an. 186³/₄ sum'a de 105 f. v. a. dela urmatorii membrii:

a) dela Dni'a Seatacs'a pre anulu 1863/4 5 f., b) d. negociatori din Brasiovu Georgie I. Teclu 5 f., c) d. Nicolau Voinescu 5 f., d) d. Ioann H. Ciurcu 5 f., e) d. Alecu Georgiu 5 f., f) d. Ioann Manole 5 f., g) d. Nicolau Maciucă 5 f.,

h) d. Nicolau T. Ciurcu 5 f., i) d. Radu Radoviciu 5 f., k) d. Ioann B. Popu f., l) d. Ioann Stafovcanu 5 f., m) d. Ioann Dusiviu 5 f., n) d. Demetriu Teclu 5 f., o) d. Nicolau B. Popu 5 f., p) d. Ioann B. Popoviciu 5 f., q) Ioann M. Bureba 5 f., r) d. Demetriu Eremia 5 f., s) d. Nicolau Babreanu 5 f., t) d. Constantinu Steriu 5 f., u) d. Constantinu Nicolau 5 f., v) d. Nicolau Seiu 5 f., toti negociatori in Brasiovu. —

Asia' dara sum'a administrata prin d. Colectoru Ioanne Popasu face: 105 f. v. a. di: 0 suta cinci florini in valuta austriaca.

2) Prin Rvrdis. d. Can. Metrop. si Colectoru in Blasiu Ioanne Negrutiu s'a administratu la fondulu Assoc. 5 f. cá tacs'a de m. ord. pre an. 186³/₄ pentru d. professoru in Blasiu, Dr. Ioanne Bobu.

3) Secr. II a Assoc. Ioanne V. Rusu depune tacs'a de m. ord. pre an. 186³/₄ in suma de 5 f. v. a.

4) Prin d. parochu din Satulu Saratu Ioanne Balloiu s'a tramisu la fondulu Assoc.

a) dela d. Constantinu Dimonisie din Tergulu Ocnei pre an. 186³/₄ 2 galbini in natura, b) d. parochu Ioane Baloiu 5 f. Sum'a 2 galb. si 5 f. v. a.

5) De a dreptulu la cas'a Asociatiunei a mai incursu: a) dela d. parochu in Resinari Sav'a Popoviciu Barcianu tacs'a pre an. 186³/₄ 5 f., b) dela d. prefectu dominale Gregoriu Mezei tacs'a pre an. 186³/₄ 5 f., c) dela d. docente primariu in Orlatu Moise Panga tacs'a pre an. 186³/₄ 5 f., d) dela d. negociatoru in Sabiiu Demetriu Popoviciu tacs'a pre an. 186³/₄ 5 f. Sum'a 20 f. v. a.

6) Dela d. Parochu in Sasciori Ioanne Stoicuti'a tacs'a pre an. 186³/₄ si pentru diploma cu totul 6 f. v. a.

7) Prin D. Colectoru si poprietariu in Teac'a Gregoriu Vitazu, s'a tramesu la fundulu Assoc. cá tacs'e de m. ord. pentru anulu 1863/4.

a) dela D. Sa. 5 fl. b) dela D. Asesoriu de Sedria in Teac'a Iosefu Popu 5 fl. Sum'a 10. fl. v. a.

8) Prin Rvrdis. Domnu Canonicu si Secretariu Metropolitanu si deodata Colectoriu a Asociatiunei, Ioane Negrutiu s'a administratu la fondulu assoc. cá tacs'e de m. ord. pre an. 1863/4 Sum'a 50 fl. v. a. si anume dela urmatori domni membrii:

a) dela D. profesoriu de Teologia in Blasiu Iosefu Tarti'a pre an. 1863/4 5 fl. b) dela D. prof. Teologia Gabriele Popu in Blasiu 5 fl. e) profesoriu gimn. Alesandru Micu din Blasiu 5 fl. d) prof. gimn. Ioane Moldoveanu dein Blasiu 5 fl. e) prof. normalu Ioane Balintu dein Blasiu 5 fl. f) Jude opidanu Michaela Tipografu dein Blasiu 5 fl. g) prof. gimnasiale Ioane Stoianu dein Blasiu 5 fl. h) econ. Metrop. Alesandru Neagoi 5 fl. i) Actuariu Metropolitanu Sim P. Mateiu 5 fl. k) dela D. prof. gimn. Ioane Popescu din Blasiu 5 fl. Suma administrata face 50 fl. v. a.

9) Pentru 1 esemplariu dein actele adunariloru geu. a. Asoaiatiunei I II si III dela II. Sa Consilarlu d. Finantia de Trausch s'a primitu 1 fl. v. c. 10) Prin D. protop. Ioane Petricu dela parentele Spiridonu Dimianu dein Breticu, tacs'a pre 186³/₄ 5 fl. v. a.]

Dela Secretariatulu Asotiatiiunei transilvane.

Sibiu in 5. Iuliu n. 1864.

Nr. 16—1 ESCRIERE CONCURSUALA

In'alt'a Cancelaria regia a Transsilvaniei a binevoitu pre gratiosu prin pre inalt'a decisiune din 4 Maiu a. c. Nr. 829 a concede in principiu radicarea unui Gimnasiu greco-catolicu inferioru in opidulu Naseudu. Totodata a concesu definitiv'a reorganizare a scolei principale gr.-cat. din Naseudu si a celorlu triviale romane din Sagra, Telciu, Sangeorgiu, Prundu Borgoului si Monoru.

Acumu deodata suntu de lipsa la Gimnasiu doi professori, si la scol'a principala 4 invetiatori si 1 adjunctu.

Pentru fiacare professoru de gimnasiu, dintre cari unulu va fi totodata si directoru, este statoritu unu salariu anualu de 600 fl. v. a. pausialu de cortelu 60 fl. ear directorulu mai percepe 100 fl. remuneratiune si 40 fl. pausialu scripturistichu.

— Pentru unulu din cei 4 docenti la scol'a principala, dintre cari unulu va fi totodata si directoru, este statoritu anualu cá salariu 300 fl. v. a. cortelu naturalu ori relutum pentru elu 70 fl. v. a. lemne de focu ori relutum pentru astea 30 fl. v. a.; directorulu percepe separat un'a remuneratiune anuala de 100 fl. v. a. si unu pausialu scripturistichu de 20 fl. v. a. —

Salariulu anualu pentru adjunctulu scolei principale este sistemisatu cu 300 fl. v. a. fara alte emoluminte.

I. Competitorri la doue posturi de professori gimnasiali voru ave a document'a:

1. Ca este inascutu romanu, alaturandu atestatu de botezu
2. Ca a absolvatu studiile gimnasiale dupa nou'a organizatiune, infatisandu atestatul de maturitate, ori unu atestatu academicu, ca a absolvatu facultatea filosofica.
3. Ca are un'a portare morala si politica nepatata, substernendu despre acést'a unu atestatu datu din partea autoritatii politice locale. —

Se voru preferi accia, cari voru dovedi prin atestatu ca au facutu anii de proba cu successu bunu.

Concurintii la statiunile de docinti principali precumu si de adjunctu voru ave a-si dovedi cualitatea ceruta in punctulu I. 1, apoi ca au absolvatu cursulu pedagogicu prescisu, ca suntu in stare de a propune limb'a romana dupa gramatica, ca au destula cunoscintia atatu teoretica catu si practica din economi'a rurala, adeca: despre gradinaria, pomaria, stuparia etc. ca sciu bine celu putinu un'a din celea doue limbi a le patriei neromane (germana seu magiara) si ca au un'a vietia morala si politica buna si nepatata. Si la aceste statii voru fi acei preferiti, cari voru dovedi prin atestatu ca-si-au facutu anii de proba cu bunu successu.

Concurintii la ori care din aceste statii au a-si tramite cererile lor cu tote dovedile despre cele amintite celu multu pana la 10 Augustu 1864 st. n. la Presidiulu Comitului granitierescu administratoru de fondurile scolare din Districtulu Naseudulu in statiunea Naseudu. —

Concurintii la statiunile de professori si docenti, cari cunoscanduse deplinu apti pentru portarea oficiulu de directoratu si ambitionandu acestu postu, au a-si esprim'a dorintia lor in relativ'a cerere, pentru a se poté lua in consideratiune. Naseudu in 18 Iuliu 1864.

Din partea Comitului fonduriloru scolare din Districtulu Naseudu. Grigoriu Moisi m. p.

Vicariu eppescu foranu.

Nr. 14—1 C O N C U R S U

Cu inceputulu anului scolasticu venitoriu 164/5 avendu a se mai adange la cele siese Classé gimnasiale deja infiintiate in Gimnasiulu romanu de religiunea gr. orientale din Brasiovu si Clasea a VII se-deschide cu acést'a concursu pentru a X profesura cu salariu anuale de 800 fl. v. a.

Dela concurente se cere cá se documenteze:

1) prin atestatu de botezu, ca este romanu de natiune si crestinn gr. orientale de religiune;

2) prin atestatu de maturitate, ca a finitu studiile gimnasiale dupre sistem'a prescisa de noua organizatiune a gimnasiiloru;

3) prin atestatu academicu; cá a finitu facultatea filosofica in vreo Academia seu Universitate ore care;

4) prin atestatu de conduita dela dregatoriile politice locali, cá aceea i este nereprobavera.

Tote aceste documente, Concurentele le va trumite celu multu pana la 15. Augustu 1864. st. v. adresandule francate catra subscrisa Eforia.

Brasiovu 14. Iuliu 1864.

Eforia scoleloru romane gr. orientale din Brasiovu

Nr. 12—3 Publicare.

In urm'a Rescriptulu inaltulu ministeriu de resbelu din 23 Iuniu a. c. desp. 14 Nr. 1891 se priimesce pre invetiamentulu cursulu inaltu, la c. r. Academi'a de medicina si Chirurgia Iosefina elevi interni (adeca Scolari solvandi seu nesolvandi-erariali si Esterni.)

Conditiiunile mai de aproape se potu lua in vedere in „Hermanstädter Zeitung vereinigt mit dem Siebenbürger Boten“ din 16-19 si 22 Iuliu a. c.

Nr. 11—3 O familia onesta germana

din Sabiiu doresce a lua cate-va domnisiore tinere in crescere. Pentru cultivarea si perfectianarea lor se porta grija cea mai consciintiosa. Totu acolo se instrúeá dame intr'unu modu practic si usoru in facerea de haine.

Desluciri mai de aproape se dau in Sabiiu, piati'a mica nr. 404, etagi'a I.

Mai nou.

Audimu ca dintre membrii dietei au plecatu la adunarea generala a Asociatiunei.

Esc. Sea D. Vice-pres. Ladislau Popp dimpreuna cu famili'a; asemenea DD. Alduleanu, Popasu, Popea, Cipariu si Bolog'a.

Editur'a si tipariulu tipografiei diecesane.